

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

УКРАЇНА В СВІТОВОМУ ІСТОРИЧНОМУ ПРОСТОРИ

**Програма
Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

05 травня 2026 р.

Київ 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«УКРАЇНА У СВІТОВОМУ ІСТОРИЧНОМУ ПРОСТОРІ»**

05 травня 2026 р.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

КИЇВ – 2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

МАРЕНА ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА, в.о. ректора Маріупольського державного університету, кандидат економічних наук, доцент.

РЕЄНТ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ, заступник директора з наукової роботи, завідувач відділу історії України XIX – початку XX ст. Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.

ДЕМИДОВА ЮЛІЯ ОЛЕКСІЇВНА, проректор Маріупольського державного університету з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики, кандидат педагогічних наук, доцент.

КОНСТАНТИНОВА ЮЛІЯ ВАСИЛІВНА, декан історичного факультету Маріупольського державного університету, кандидат історичних наук, доцент.

НОВІКОВА СВІТЛАНА ВІТАЛІЇВНА, заступник декана історичного факультету Маріупольського державного університету, кандидат історичних наук, доцент.

РОМАНЦОВ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ, завідувач кафедри історії та археології Маріупольського державного університету, доктор історичних наук, професор.

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

05 травня 2026 р.

Маріупольський державний університет

Київ, вул. Преображенська, 6/4

Час проведення	Назва заходу	Посилання на онлайн-конференцію
9:45 – 10:00	Під'єднання за посиланням та налаштування зв'язку учасників	https://meet.google.com/kdc-usca-urw
10:00 – 10:15	Відкриття конференції. Вітальні слова	https://meet.google.com/kdc-usca-urw
10:15 – 12:15	Пленарне засідання. Доповіді	https://meet.google.com/kdc-usca-urw
Робота секцій: онлайн-доповіді учасників		
12:15 - 14:00	Секція 1. Актуальні проблеми історії України. Сучасна російсько-українська війна	https://meet.google.com/yvo-pbim-ojv
12:15 - 14:00	Секція 2. Актуальні проблеми історіографії та джерелознавства	https://meet.google.com/heq-yinj-mkr
12:15 - 14:00	Секція 3. Актуальні проблеми історії освіти та повсякдення	https://meet.google.com/xqx-sxif-fdr
12:15 - 14:00	Секція 4. Актуальні проблеми всесвітньої історії та зовнішньої політики Української держави	https://meet.google.com/hxe-dhri-njs?pli=1&authuser=0
12:15 - 14:00	Секція 5. Археологічні студії	https://meet.google.com/nra-yusp-izp
14:15 - 14:45	Підбиття підсумків конференції	https://meet.google.com/kdc-usca-urw

Регламент:

Доповідь на пленарному засіданні – до 15 хв.

Питання та обговорення виступу – до 5 хв.

Виступи на секціях – до 10 хв

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІТАЛЬНІ СЛОВА

- 1. Вітальне слово проректора Маріупольського державного університету з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики, кандидата педагогічних наук, доцента Юлії Демидової.**
- 2. Вітальне слово заступника директора з наукової роботи, завідувача відділу історії України XIX — початку XX ст. Інституту історії України НАН України, доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії наук України Олександра Рєєнта.**
- 3. Вітальне слово декана історичного факультету Маріупольського державного університету, кандидата історичних наук, доцентки Юлії Константинової.**
- 4. Вітальне слово завідувача кафедри історії та археології, доктора історичних наук, професора Володимира Романцова.**

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Регламент засідання:

доповідь – 15 хв.

питання до доповідача – 5 хв.

підсумкова дискусія – 15 хв.

НАУКОВІ ДОПОВІДІ

*Модератор: д.і.н., професор, завідувач кафедри історії та археології
Маріупольського державного університету Романцов В.М.*

- 1. **Рєєнт Олександр** – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, заступник директора з наукової роботи, завідувач відділу історії України XIX — початку XX ст. Інституту історії України НАН України
Тема доповіді: «СУЧАСНА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА: МЕМОРІАЛІЗАЦІЯ ТА КОМЕМОРАТИВНІ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ»*
- 2. **Темірова Надія** – докторка історичних наук, професорка, професорка кафедри історії та археології Донецького національного університету імені Василя Стуса
Тема доповіді: «ІСТОРИЧНА ПОЛІТИКА РОСІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ АГРЕСІЇ»*
- 3. **Тодоров Ігор** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій Ужгородського національного університету
Тема доповіді: «ПОЛІТИКА ЗАХОДУ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ЕТАПИ, ЧИННИКИ ТА НАСЛІДКИ (2014–2025)»*
- 4. **Пахоменко Сергій** – кандидат історичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин Маріупольського державного університету; провідний дослідник факультету економіки та соціальних наук Латвійського університету (Рига)
Тема доповіді: «"ЧИ МОЖУТЬ ДЕКОЛОНІЗОВАНІ ГОВОРИТИ?": ГРЕЦЬКА МЕНШИНА УКРАЇНИ МІЖ ВІЙНОЮ ТА КОНКУРУЮЧИМИ НАРАТИВАМИ»*
- 5. **Єфіменко Геннадій** – старший науковий співробітник відділу історії України 20 - 30-х рр. XX ст. Інституту історії України НАН України*

Тема доповіді: *«СТВОРЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ НАСЛІДКІВ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917 – 1921 РР.»*

РОБОТА СЕКЦІЙ: ОНЛАЙН ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ

Регламент засідань:

доповідь – 10 хв.

питання до доповідача – 5 хв.

підсумкова дискусія – 15 хв.

Секція 1

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ. СУЧАСНА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА»

Модератори секції: д.і.н., професор Романцов В.М., д.і.н., професорка Романцова Н.І.

СУЧАСНА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА

1. Романцов Володимир – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії та археології Маріупольського державного університету

Романцова Наталя – докторка історичних наук, доцентка, професорка кафедри філософії та соціології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «ЗАВЕРШЕННЯ ОБОРОНИ «АЗОВСТАЛІ»: ВІЙСЬКОВА ТА ПОЛІТИЧНА ЦІНА ПОРЯТКУНКУ ГАРНІЗОНУ МАРІУПОЛЯ»

2. Бенчук Віталій – доктор філософії, вчитель історії Комунального ліцею "Маріупольський ліцей міста Києва"

Тема доповіді: «РОСІЙСЬКІ АТАКИ НА МЕДИЧНІ ЗАКЛАДИ ПІД ЧАС ОБЛОГИ МАРІУПОЛЯ (2022): ДО ПИТАННЯ ПРО ОЗНАКИ ГЕНОЦИДАЛЬНИХ ДІЙ»

3. Зубченко Олександр – кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціології Маріупольського державного університету;

Прокопенко Оксана – здобувачка ОС "Бакалавр" спец. "Соціальна робота" 4 курсу Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «СОЦІАЛЬНЕ ВІДЧУЖЕННЯ У РОСІЙСЬКІЙ ОКУПАЦІЇ»

4. Бутенко Анатолій – громадський активіст, член НСЖУ

Тема доповіді: «СУЧАСНА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВІЙНА: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ»

РЕГІОНАЛЬНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

1. Войнаровський Анатолій – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Жмуд Наталка – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри культури, методики навчання історії та спеціальних історичних дисциплін Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Тема доповіді: «НАСТРОЇ НАСЕЛЕННЯ ВІННИЧЧИНИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939 – 1941 РР.): ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ СТАНУ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ»

2. Гайдук Сергій – член Національної спілки краєзнавців України

Тема доповіді: «ПЕРШІ ПОСЕЛЕНЦІ СЕЛА НОВООЛЕКСІЇВКА (ВОЛНОВАСЬКИЙ Р-Н, ДОНЕЦЬКА ОБЛ.)»

3. Чорний Богдан – здобувач третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти “Історія та археологія” 3 курсу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Тема доповіді: «ІСТОРІЯ АК-МЕЧЕТІ-СІМФЕРОПОЛЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ДЕКОЛОНІАЛЬНОГО ПІДХОДУ – ШТУЧНІСТЬ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ЕПОХИ КОЛОНІАЛІЗМУ»

4. Штонда Вероніка – здобувачка ОС “Бакалавр” спец. “Історія та археологія” 2 курсу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Тема доповіді: «САКРАЛЬНИЙ ЛАНДШАФТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА КОНСТРУЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ГАЛИЧИНІ ТА БУКОВИНІ (XIX – ПОЧАТОК ХХ СТ.)»

5. Ніколаєв Ігор – доктор історичних наук, завідувач кафедри філософії освіти, теорії й методики суспільствознавчих предметів Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Тема доповіді: «ДО ПИТАННЯ ЛІКВІДАЦІЇ ОСЕРЕДКІВ УПЛСР (БОРЬБИСТІВ) У КОНТЕКСТІ ПОРАЗКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РОКІВ (НА МАТЕРІАЛАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ)»

Секція 2

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІОГРАФІЇ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА»

Модератор секції: к.і.н., доцентка Шипік Н.Ф.

1. Волониць Віра – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри історії та археології Маріупольського державного університету

Шипік Наталя – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри історії та археології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «ПРІОРИТЕТИ КОЛГОСПНОГО ЖИТТЯ 1947 РОКУ: ДОСВІД КОНТЕНТ-АНАЛІЗУ ПРОТОКОЛІВ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ КОЛГОСПНИКІВ (НА ПРИКЛАДІ КОЛГОСПУ «ЧЕРВОНА ЗІРКА» С. МАЛО-ЯНИСОЛЬ НА ДОНЕЧЧИНІ)»

2. Горб Євген – запрошений дослідник Французького Центру Досліджень в Гуманітарних і Соціальних Науках (SEFRES), здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спец. “Культурологія” Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «НАУКОВИЙ ДІАЛОГ АЛЕКСАНДРА БРЮКНЕРА ТА ЛУЦІАНА РИДЕЛЯ У СВІТЛІ ВЗАЄМНОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ»

3. Немченко Всеволод – магістр історії, військовослужбовець ЗСУ

Тема доповіді: «ФОТОГРАФІЇ ЯК ДЖЕРЕЛО ІСТОРІЇ ОДНОСТРОЮ РАДЯНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ В ЧАСИ ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ (1946–1991)»

4. Нікольченко Юзеф – доцент, доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «ДО ПИТАННЯ ДОКУМЕНТНОГО СУПРОВОДУ БЕРЕСТЕЦЬКОЇ БИТВИ»

5. Іванюк Олег – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, факультету суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Гедьо Ганна – здобувачка вищої освіти факультету суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Тема доповіді: «МІЖ ІМПЕРІЄЮ ТА «ІНШОЮ ДЕРЖАВОЮ»: ЛІВОБЕРЕЖНА УКРАЇНА ПОГЛЯД РОСІЙСЬКИХ МАНДРІВНИКІВ»

6. Іванюк Олег – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, факультет суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Осетянова Дарина – здобувачка вищої освіти факультету суспільно-гуманітарних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Тема доповіді: *«КРЕМЕНЧУК У ПОДОРОЖНІХ ЗАПИСКАХ ОСТАННЬОЇ ЧВЕРТІ XVIII – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.»*

7. Хроненко Ольга – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри культурології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: *«ПЛАЦАНИЦЯ «НАДГРОБНИЙ ПЛАЧ» ЯК ОБ'ЄКТ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА СИМВОЛ НЕЗЛАМНОСТІ МАРІУПОЛЯ»*

Секція 3

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ ОСВІТИ ТА ПОВСЯКДЕННЯ»

Модератор секції: к.і.н., доцент Коробка В.М..

1. **Бузуєва Анастасія** – старша лаборантка кафедри історії та археології Маріупольського державного університету; здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. "Середня освіта. Історія" 1 курс Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «ФОРМУВАННЯ «РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ» ЧЕРЕЗ ОСВІТУ В ПЕРІОД ЗАСТОЮ (1965–1985 РР.)»

2. **Губська Аліна** – здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти спец. "Історія та археологія" 2 курс Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «МАТЕРІАЛЬНИЙ ПРОСТІР ШКІЛЬНОГО ПОВСЯКДЕННЯ ПОДДІЛЯ У ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ (1944–1947 РР.)»

3. **Зубко Ольга** – кандидатка історичних наук, старша викладачка кафедри історії та археології Донецького національного університету імені Василя Стуса

Тема доповіді: «ВІДСУТНІСТЬ ПІДРУЧНИКІВ І ПОСІБНИКІВ З ІСТОРІЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО СХОДУ В КЛАСИЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ»

4. **Кокотіхін Дмитро** – здобувач 2 курсу третього (освітньо-наукового) рівню вищої освіти, денної форми навчання ОНП «Історія та археологія» Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «САНІТАРНИЙ СТАН ГІМНАЗІЙ ПОЛТАВСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.»

5. **Копань Анастасія** – докторка філософії, викладачка історії КЗ "Маріупольського" навчально-виховного комплексу "Лицей-школа" 48

Тема доповіді: «МЕТОДИКА РОБОТИ З ТРАВМАТИЧНИМ МИНУЛИМ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ»

6. **Новікова Світлана** – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри історії та археології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: «ЖІНОЧЕ ПОВСЯКДЕННЯ У МАРІУПОЛІ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.»

7. **Семешин Едуард** – магістр історії, незалежний дослідник

Тема доповіді: *«КАДРОВА ПОЛІТИКА ДИРЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ДМИТРА НУКАЛОВА У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД»*

Секція 4

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ»

Модератор секції: к.і.н., доцентка Новікова С.В.

*1. **Отземко Олена** – кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри історії та археології Донецького національного університету*

Тема доповіді: *«ЖІНОЧА ПЕРІОДИКА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В США»*

*2. **Погуляєв Олександр** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії України Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*

Тема доповіді: *«ДИПЛОМАТІЯ СОЛІДАРНОСТІ В БАГАТОСТОРОННІХ ІНСТИТУЦІЯХ: УРОКИ ООН ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ»*

*3. **Довбиш Назарій** – здобувач ОС “Магістр” спец. Середня освіта. (Історія та громадянська освіта), 1 курсу Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського*

Тема доповіді: *«ЕВОЛЮЦІЯ СКАУТСЬКОГО РУХУ В США ТА ЙОГО РОЛЬ У ГРОМАДЯНСЬКОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ»*

*4. **Павлюк Артем** – здобувач ОС “Бакалавр” спец. “Історія. Психологія” 2 курс Горлівського інституту іноземних мов*

Тема доповіді: *«ВІЙСЬКОВА ОПЕРАЦІЯ «NEPTUNE SPEAR» КРІЗЬ СПОГАДИ МАРКА ОУЕНА»*

Секція 5 «АРХЕОЛОГІЧНІ СТУДІЇ»

Модератор секції: к.і.н., доцент Забавін В.О.

1. Литвиненко Роман – доктор історичних наук, професор, професор Донецького національного університету імені Василя Стуса; провідний науковий співробітник Інституту археології НАН України

Тема доповіді: *«ДЖЕРЕЛА ДНІПРО-ДОНСЬКОЇ БАБИНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ВИМІРІ СУЧАСНОГО ПОЛІТИКО-АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОДІЛУ»*

2. Забавін В'ячеслав – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та археології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: *«ПОХОВАННЯ ЗРУБНОЇ КУЛЬТУРИ З КАМ'ЯНОЮ СТЕЛОЮ З КУРГАННОГО МОГИЛЬНИКА КРАСНОГОРІВКА (ДОНЕЦЬКИЙ КРЯЖ)»*

3. Нікольченко Юзеф – доцент, доцент кафедри культурології Маріупольського державного університету

Тема доповіді: *«ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛЯ БЕРЕСТЕЦЬКОЇ БИТВИ АРХЕОЛОГІЧНИМ МЕТОДОМ»*

Підведення підсумків конференції